

Tornionjoen-Muonionjoen ja rannikon kalatalousalue
Kalatalousalueen hallitus
Harri Katainen
Toiminnanjohtaja
harri.katainen@rovaniemi.fi

Lausunto
22.02.2024

Tornionjoen kalastussäännön muutostarpeet vuodelle 2024

Kalatalousalueen lausunto kalastussääntöön tarvittavista muutoksista Tornionjoen kalastusalueen kalastussäännön 16 §:n mukaisia vuotta 2024 koskevia Ruotsin kanssa käytäviä neuvotteluja varten.

Viime vuosien lämpimät kesät ovat vauhdittaneet keskustelua reaktiivisesta kalastuksesta. Kalatalousalue esittää, että kalastussääntöä koskevilla neuvotteluilla päätetään menettelytavoista yhteistyötahojen kanssa lohenkalastuksen rajoittamisesta olosuhteiden niin vaatiessa pyyntikauden aikana. Esimerkiksi veden lämpötilan nousu yli 22 asteen on tuhoisa vieheestä vapautetulle lohelle tai taimenelle. Kalastuksen reaktiivisuutta on sekin missä vaiheessa kalastus joella voidaan aloittaa ja pitääkö vaatimattoman nousun perusteella rajoittaa alku- ja/tai loppukesän kalastusta. Luotettavin ratkaisu päätöksenteolle saadaan, mikäli joen alajuoksulle asennetaan toinen laskuri (Vaarankoski) ja Muonionjoen puolelle (Törmävirta) toinen. Nämä hankinnat olisi toteutettava kiireesti. Nykyisin ainoa nousua koskeva tieto on saatavissa merialueen pyynnin saalisilmoituksista. Lisälaskureilla saadun tiedon perusteella pyynti voisi alkaa, kun jokeen on noussut esim. 10 000 lohta ja pyynti lopettaa, jos nousumäärä on vaatimaton esim. 30 000 lohta.

Perämeren pohjukan lohenpyynnin aloitusajankohta ja pyydysmäärien käyttö ei ole tasapuolista Suomen ja Ruotsin välillä.

Pyynnin samanaikainen aloitus ei toteudu, kalojen merkitseminen, valvonta eivät noudata tasapuolisuutta. Sopimusneuvottelut edellyttävät yhdenvertaista kohtelua kansallisuudesta riippumatta.

Jokialueella taimenen kalastaminen ja saaliiksi ottaminen on ollut kielletty vuoden 2013 jälkeen. Lohen viehepyynnin yhteydessä tarttuu hyvin usein vieheeseen myös taimen, joka vapautetaan. Tämä saattaa tapahtua samalle kalastajalle useita kertoja vuorokauden/viikon/kesän aikana. Lämpimässä jokivedessä vieheestä irrotettu taimen pääsääntöisesti menehtyy. Määrällisesti epävirallinen varovainen arvio on useista sadoista menehtyneistä taimenista. Esitämme, että Ruotsin ja Suomen välisissä

sopimusneuvotteluissa päätetään, että pyydyksestä vapautettu taimen tai lohi lasketaan vuorokausisaaliiksi. (1 lohi tai taimen/vrk)

Lohen pyyntikiintiöiden määrittäminen jokialueella.

Saaliskiintiöitä tulee tarkastella uudelleen ja kohdentaa kiintiöt tasapuolisesti eri tavoin pyytävälle kalastajille. Viehepyynnissä kiintiö on luontevasti yksi kala/vrk/hlö ja lisäksi viikko- ja kausikiintiö. Lippopyynti ja kulkuverkkopyynti ovat manttaaliperusteisia, joten perinnepyyntin kiintiö määräytyisi eri perusteella. Kalatalousalue valmis tekemään ehdotuksen pyyntikiintiöistä vuoden 2025 kalastuskauteen mennessä.

Hyvillä ottipaikoilla erityisesti Pellossa kalastus ruuhkaantuu pyyntikauden aikana. Ongelmana on hallitsematon lupamyynti ilman kontrollia. Lupamyynnin muuttaminen sähköiseksi ja esim. myyntimäärien kiintiöiminen kunnittain, viikottain ja päivittäin. Nykyisellä lupien hankintatavalla ei ole mahdollista hallita ruuhkia tai vesille menoa.

Kalatalousalue suhtautuu ehdottoman kielteisesti 15.9. jälkeen tapahtuvaan hauen, ahvenen ja harjuksen pyynnin sallimiseen jokialueella.

Kalatalousalue ei pidä perusteltuna viehepyynnin vapamäärän rajoittamista venekohtaisesti.

Kalatalousalue suhtautuu myönteisesti ja kannattaa pyynnin aloittamiseen samanaikaisesti koko joella esim. viikon 23 lauantaina klo 12.

Siikarajoitukset jokialueella

Siianpyynnin rauhoitusaikaa on jokialueella lisätty useita kertoja lippo- ja kulkuverkkopyynnissä. Tämä toimenpide ei ole vahvistanut siikakantaa toivotulla tavalla. Syitä täytyy hakea syönnösalueilta ja vaellusreiteiltä sekä verkkojen rakenteista.

Kalatalousalueen hallitus

Pekka Peltari

hallituksen puheenjohtaja